

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7674,Wystawa-Koszalin-1950-1976-Historia-na-nowo-odkryta-Koszalin-12-grudnia-2011.html>
03.05.2024, 22:15

Wystawa „Koszalin 1950-1976. Historia na nowo odkryta” - Koszalin, 12 grudnia 2011

12 grudnia 2011 r. w Delegaturze IPN w Koszalinie (ul. Andersa 34) została otwarta nowa wystawa stała, przygotowana wspólnie z Muzeum w Koszalinie, prezentująca dzieje miasta w latach 50., 60. i 70. Przy jej tworzeniu współpracowały: Archiwum Państwowe w Koszalinie, Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Centralny Ośrodek Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie, Koszalińska Biblioteka Publiczna im. J. Lelewela, Muzeum Bornholmu oraz wiele osób prywatnych.

Otwarcia wystawy w dniu 12 grudnia dokonał dyrektor Oddziału IPN w Szczecinie dr Marcin Stefaniak. W uroczystości uczestniczył zastępca prezydenta Koszalina Przemysław Krzyżanowski, poseł Stanisław Wziętek, wicerektor Wyższego Seminarium Duchownego ks. dr Jacek Lewiński, kierownik Delegatury Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie Marek Gutowski, wicekurator oświaty Krzysztof Rembowski, dyrektorzy koszalińskich instytucji kultury i oświaty oraz kurii biskupiej.

***

Horyzont tej wystawy jest daleki – rozpoczyna się w roku 1950, kiedy Koszalin w wyniku reformy administracyjnej stał się stolicą nowego województwa. To był trudny czas – Wojskowy Sąd Rejonowy, urzędujący od września w budynku przy ul. Zwycięstwa 113, rozstrzygał często o życiu lub śmierci

001Obraz_001.jpg

młodych ludzi, którzy próbowali walczyć z komunizmem na miarę swoich sił i mizernych środków. Na ścianie domu ktoś czerwoną farbą napisał: „Bracia, chwytajcie za broń, by wygnać ruskich!”, gdzieś znaleziono ulotkę: „Tępić Moskali jak szczury!”.

Kończy ją wiec z 26 czerwca 1976 r., zorganizowany przez władze partyjne w centrum miasta dla potępienia strajkujących robotników Radomia. „Precz z warchołami, precz z łobuzami!”, „Niech żyje towarzysz Gierek, niech żyje towarzysz Jaroszewicz!” – wołał tłum w dokładnie wyreżyserowanych momentach. Tragiczne wydarzenia radomskiego Czerwca '76 w Koszalinie, mieście pozbawionym wielkoprzemysłowej klasy robotniczej, nie znalazły wówczas odzewu.

Na wystawie obejmującej ćwierćwiecze pokazujemy życie ludzi w warunkach politycznych i społecznych tamtej doby. Rozwój miasta i ważne wydarzenia przedstawiamy w wersji oficjalnej, tak jak je wówczas zarejestrowano na fotografiach, kolumnach „Głosu Koszalińskiego” i w dokumentach. Ekspozycja prezentuje także działalność aparatu bezpieczeństwa. Nagrania fragmentów meldunków, doniesień agenturalnych i sprawozdań Urzędu oraz Służby Bezpieczeństwa, a także kompendium wiedzy na temat resortu i jego koszalińskiej kadry uświadamiają rozmiary kontroli i rozpracowania społeczeństwa.

002Obraz_002.jpg

003Obraz_005.jpg